

Tájékoztató
a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara részére
a szakvélemény aggályosságáról

1. A szakvélemény aggályossága és annak kirendelő hatóság általi bejelentése

A polgári- és közigazgatási bírósági eljárásokban alkalmazandó polgári perrendtartáról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) 316. § (1) és (2) bekezdései meghatározzák, hogy a kirendelt-, illetve magánszakértő által készített szakvélemény milyen esetekben minősülhet aggályosnak, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: **Be.**) 197. § (1) bekezdése pedig rögzíti azt, hogy büntetőeljárásban mely esetekben nem fogadható el a szakvélemény – valamely fogyatékosága miatt – aggálytalannak.

Amennyiben a bíróság mint kirendelő hatóság álláspontja szerint a szakértő szakvéleménye homályos, hiányos, önmagának ellentmondó vagy egyébként helyességéhez nyomatékos kétség fér és a szakvélemény fogyatékosága a szakértő meghallgatásával sem orvosolható, úgy az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: **Szaktv.) 55. § (1) bekezdés a) pontja szerint ezt – a bejelentés alapjául szolgáló tények és azok bizonyítékainak megjelölésével – bejelenti a névjegyzéket vezető hatóságnak. A névjegyzéket vezető hatóság a Szaktv. 55. § (3) bekezdése alapján ezt a bejelentést a névjegyzékbe bejegyzi.**

A Szaktv. 55. § (1) bekezdés a) pontja tehát a bejelentés feltételeként határozza meg, hogy a hatóság álláspontja szerint a szakértő szakvéleménye homályos, hiányos, önmagának ellentmondó legyen, vagy egyébként helyességéhez nyomatékos kétség férjen, és a szakvélemény fogyatékosága a szakértő meghallgatásával se legyen orvosolható. Ez azt jelenti, hogy **amennyiben a bíróság álláspontja szerint a szakértő véleménye aggályos, abban az esetben – az aggályosság kirendelő hatóság általi megállapítását megelőzően – az aggályosságot meg kell próbálni kiküszöbölni akként, hogy a szakértőt a bíróság meghallgatja.** Így tehát a szakértőnek minden esetben lehetősége van az aggályosság megállapításával szemben védekezni, a szakvéleményt – annak aggályosságra okot adó részeit – korrigálni.

Megjegyezzük, hogy a bíróság a Pp. 317. § (1) bekezdés d) pontja alapján a pervezetés körében köteles felhívni a felek figyelmét arra, ha álláspontja szerint a magánszakértői vélemény vagy a kirendelt szakértő szakvéleménye aggályos. A felek ebben az esetben indítványozhatják, hogy a szakértő a szakvélemény aggályossága kiküszöböléséhez szükséges felvilágosítást adja meg [Pp. 304. § (2) bekezdés c) pont, 306. § (3) bekezdés, és 313. § (2) bekezdés].

2. A bejelentés névjegyzékbe történő bejegyzése

A névjegyzéket vezető hatóság a Szaktv. 55. § (3) bekezdése alapján a jelen tájékoztató tárgyát képező bejelentést a névjegyzékbe bejegyzi. A Szaktv. 1. melléklet 1.18. pontja alapján **az igazságügyi szakértői névjegyzék tartalmazza a Szaktv. 55. § (2) bekezdése szerinti bejelentés tényét az ügyre történő utalással**, amely adatról a Szaktv. 11. § (5) bekezdése alapján a kirendelő hatóság a névjegyzéket vezető hatóságot és a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarát (a továbbiakban: **Kamara**) is értesíteni köteles. A Szaktv. 11. § (2) bekezdése alapján **e bejelentés tényét a névjegyzék közhitelesen tartalmazza, azonban ez az adat** a Szaktv. 11. § (3) bekezdése szerint **nem nyilvános**, és a Szaktv. 11. § (7) bekezdés szerint nem átadható adata névjegyzéknek.

A Szaktv. idézett, vonatkozó rendelkezései alapján megállapítható, hogy **a bejegyzés nem azt tartalmazza, hogy aggályos volt a szakvélemény, hanem azt a tényt, hogy emiatt bejelentést tett a kirendelő.**

3. A szakértő munkájának értékelése a Szaktv. 55. § szerinti bejegyzés alapján

A Szaktv. 55. § (3) bekezdés alapján **amennyiben az igazságügyi szakértő tevékenységével kapcsolatban két éven belül jelen tájékoztató tárgyát képező [vagy más, a Szaktv. 55. § (1) bekezdés a)-c), e) és f) pontja szerinti] hatósági bejelentés három alkalommal érkezik, a névjegyzéket vezető hatóság az igazságügyi szakértő munkájának értékelését kezdeményezi a Kamara minőségbiztosítási bizottságánál.**

Az igazságügyi szakértők értékelésére vonatkozó részletes szabályokat az igazságügyért felelős miniszter köteles megalkotni [Szaktv. 139. § (2) bekezdés j) pont], azonban ennek a kötelezettségének mindezidáig nem tett eleget, így – **részletszabályozás hiányában – azon jogkövetkezmény, amely a kötelező értékelési esetet előírja, a gyakorlatban nem tud érvényesülni.**

4. A bejegyzéssel szemben indítható közigazgatási per

A jelen tájékoztató tárgyát képező bejegyzéssel szemben, **ha a szakértő – az itt kifejtettek ellenére – igazolni tudja, hogy a névjegyzékben mint közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés neki jogát, jogos érdekét közvetlenül sérti, érinti, akkor a bejegyzés ellen közigazgatási pert indíthat** a közigazgatási eljárásról szóló 2017. évi I. törvény 4. §-a alapján. Megjegyzendő, hogy ennek jogvitának az érdemi eldöntéséhez a közigazgatási perben, ha szakkérdés merül fel, a közigazgatási bíróságnak is szakértőt kell kirendelnie.